

בש"פ 2878/15 - נור עבדין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2878/15

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: נור עבדין

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
מיום 26.4.2015 במ"ת 11483-04-15 שניתנה על ידי
כב' השופטת ד' שריזלי

תאריך הישיבה: י"ד באייר התשע"ה (3.5.2015)

בשם העורר: עו"ד רמי עותמאן

בשם המשיבה: עו"ד שרית משגב

החלטה

*

1. בפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו במ"ת 11483-04-15 מיום 26.4.2015 (השופטת ד' שריזלי) לעצור את העורר עד תום ההליכים כנגדו.

עמוד 1

רקע והליכים קודמים

2. ביום 14.4.2015 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום מתוקן כנגד העורר. על פי כתב האישום, ביום 3.3.2015 העורר הגיע יחד עם אדם אחר (להלן: השניים) למועדון בתל אביב. בעוד הם ממתינים בפתח המועדון, לאחר שכניסתם אליו נמנעה על-ידי המאבטחים, עבר במקום אחמד אלעגו (להלן: אלעגו). בין השניים לבין אלעגו פרץ עימות על רקע העובדה שבעבר הוא סירב להכניסם למועדון אחר שבבעלותו והם ראו בכך פגיעה בכבודם. העימות התפתח לכדי קטטה, אשר הסתיימה בכך שאלעגו היכה את השניים באמצעות כיסא והם ברחו מהמקום ברכב. השניים, שראו היכן אלעגו התיישב, המשיכו משם לתחנת דלק, ושם העורר רכש בנזין והכין באמצעותו בקבוק תבערה על מנת להשליכו לעבר אלעגו. כעבור מספר דקות נוספות שבו השניים לאזור המועדון. בשלב זה העורר הצית את בקבוק התבערה ויידה אותו מתוך הרכב אל עבר המקום שבו הוא סבר כי אלעגו יושב. מיד לאחר מכן, השניים נמלטו מהמקום. בקבוק התבערה שהושלך התנפץ על המדרכה, במקום שבו עמדו כמה אנשים, והצית שם אש.

3. בכתב האישום יוחסו לעורר עבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (היינו, במסגרת החלופה של "מנסה שלא כדין לפגוע באדם בקליע, בסכין או בנשק מסוכן או פוגעני אחר"), וכן עבירות של ייצור נשק ונשיאת נשק לפי סעיפים 144(ב2) ו-144(ב) לחוק זה, בהתאמה.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, המשיבה הגישה גם בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו. בבקשה זו מפורטת מסכת הראיות הקושרות לכאורה את העורר לאירוע נשוא כתב האישום. כן צוין בה עברו הפלילי של העורר, הכולל שמונה הרשעות קודמות וביניהן עבירות רכוש ואליומות, לרבות אלימות נגד שוטרים, ואף ריצוי של עונש מאסר בפועל בן ארבעה חודשים. בנוסף, המשיבה הדגישה בבקשתה את המסוכנות הגבוהה הטבועה במעשה העבירה – השלכת בקבוק תבערה לעבר אנשים – אשר לטענתה שולל מניה וביה כל אפשרות לחלופת מעצר.

5. במהלך הדיון בבקשת המעצר בבית המשפט המחוזי העורר הודה בקיומן של ראיות לכאורה, אך ביקש להורות על עריכת תסקיר מעצר בעניינו בטרם תידון שאלת המעצר לגופה, על מנת לבחון את האפשרות של חלופת מעצר. חרף זאת, בית המשפט המחוזי לא הורה על קבלת תסקיר כאמור, וביום 26.4.2015 הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. בית המשפט המחוזי קבע בהחלטתו כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית נגד העורר, אשר ממנה עולה כי הוא פעל תוך תכנון קר רוח על מנת לפגוע באדם אחר פגיעה קשה באמצעות בקבוק התבערה שהכין. על כך הוסיף בית המשפט המחוזי כי כל זאת נעשה תוך שהעורר מתעלם מנוכחותם במקום של אנשים נוספים, מלבד אלעגו, שעלולים היו להיפגע פגיעה חמורה כתוצאה מיידויו של בקבוק התבערה. לפיכך, ובשים לב לעבירות שבהן הוא מואשם, קבע בית המשפט המחוזי כי המסוכנות שנשקפת מהעורר היא גבוהה וכי אין בכוחה של חלופת מעצר כלשהי לאיין אותה או אפילו להפחיתה.

הערר

6. לטענת העורר, בית המשפט המחוזי שגה בכך שהורה על מעצרו עד תום ההליכים נגדו, למרות שנוכח נסיבותיו האישיות יש בכוחה של חלופת מעצר להפיג כל חשש למסוכנות מצדו. בנוסף, העורר חוזר על טענתו בפני בית המשפט המחוזי לפיה יש להורות על עריכת תסקיר בעניינו, שבו תיבחן האפשרות של חלופת מעצר.

7. במסגרת הערר הדגיש בא-כוחו של העורר כי יש להתחשב במכלול הנסיבות - העדר שימוש בנשק חם, העובדה שמדובר בפעולה בודדת, וכן בכך שהדברים אירעו בשעת לילה מאוחרת בעת שהעיר לא הייתה הומה אדם כמו במהלך שעות היום. כמו כן, בא-כוחו של העורר עמד על כך שחלפו מספר שנים מאז העבירה האחרונה שבה הורשע המערער.

8. המדינה סמכה ידיה על החלטתו של בית המשפט המחוזי וטענה כי זהו אחד מאותם מקרים שבהם אין הצדקה להזמנתו של תסקיר מעצר. המדינה עמדה בהקשר זה על החומרה הרבה שיש לייחס ליידי בקבוק תבערה במקום שבו מתקהלים אנשים, בהצביעה על כך שמדובר באזור בילוי שלא היה ריק מאדם, בניגוד לנטען על-ידי העורר. המדינה הצביעה אף על טיב עברו הפלילי של העורר, שהוא עשיר למדי, וכולל אף הרשעה בעבירות אלימות, כדוגמת תקיפת שוטר. באת-כוח המדינה הוסיפה כי במקרה מסוג זה יכולה להיות הצדקה להזמנת תסקיר רק אם קיימת הצבעה על נסיבות מיוחדות, ובכללן חלופה אפשרית בעלת מאפיינים מיוחדים, דבר שלא נעשה. באת-כוח המדינה התבססה, בין היתר, על פסקי דין המלמדים על העדר צורך להזמין תסקיר בעבירות מסוג זה (בש"פ 7038/09 אבו אסעד נ' מדינת ישראל (14.9.2009); בש"פ 1082/09 אבו קנדיל נ' מדינת ישראל (11.2.2009); בש"פ 834/11 קובודי נ' מדינת ישראל (8.2.2011)).

9. בתשובתו טען בא-כוחו של העורר כי ההתייחסות לחלופות האפשריות או לשיקולים אחרים, כדוגמת העובדה שהעורר היה שתוי בעת ביצוע המעשים וזקוק, לטענתו, לסיוע בהקשר זה, הייתה צריכה להיעשות במסגרת תסקיר מעצר, ולא קודם לכן. בא-כוחו של העורר ביקש לאבחן את פסקי הדין שהוצגו על-ידי המדינה וטען כי נדונו בהם מקרים חמורים יותר הכוללים שימוש בנשק חם או סדרה של פעולות אלימות.

דין והכרעה

10. לאחר ששקלתי את הדברים אני סבורה שדין הערר להתקבל במובן זה שיש להורות על הכנת תסקיר מעצר בעניינו של העורר אשר יעריך את מסוכנותו ויבחן חלופות מעצר אפשריות ככל שאלו יוצעו.

11. אין ספק כי העבירה שבגינה מואשם העורר היא חמורה ביותר. השלכתו של בקבוק תבערה לעבר אזור שבו עומדים מספר אנשים יכולה להיות הרת אסון. בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הרבה, כמו גם על המסוכנות הגבוהה, הכרוכות בפעילות עבריינית שכוללת הצתת אש אשר "יודע אתה את תחילתה ואין אתה יודע את סופה. ואדם המתיר לעצמו לסכן על דרך של הצתת רכושם וחיייהם של אחרים, ראוי שיוחק מחברת בני-תרבות ולו מן הטעם שעלול הוא להוסיף ולסכן את זולתו" (בש"פ 6764/99 תייסר נ' מדינת ישראל (14.10.1999)).

12. בנוסף לכך, עברו הפלילי של העורר הוא בהחלט מכביד ביותר וכולל לא פחות משמונה הרשעות קודמות אשר להן נלוו עונשי מאסר. הרשעות אלו נסובו בעיקרן על עבירות רכוש רבות שביצע העורר, לאורך תקופה ארוכה, אך לא היו מוגבלות לתחום זה. לכך יש להוסיף את העובדה שהעורר לא השכיל לעלות על דרך הישר חרף הזדמנויות שניתנו לו (ראו: ע"פ (י-ם) 7404/03, השופטים י' הכט, מ' רביד ו-א' אפעל-גבאי, שבו הופחת עונשו של העורר בעקבות תסקיר חיובי שניתן בעניינו).

13. אף-על-פי-כן, ולא בלי התלבטות, הגעתי לכלל מסקנה כי במקרה זה יש לבחון האם חלופת מעצר יכולה לאיין

את המסוכנות הברורה הנשקפת, על פניו, ממעשיו של העורר ומהתנהלותו במשך השנים.

14. ראשית, העבירה האחרונה שבה הורשע העורר נעברה לפני כשבע שנים. לחלוף הזמן יש ליתן משקל בשעה שמסוכנותו של נאשם נבחנת על רקע עברו הפלילי. שנית, בשונה מהעבירה שבה מואשם העורר כעת, העבירות שבהן הורשע המערער בעבר היו כאמור עבירות רכוש בעיקרן. שלישית, במקרה זה מדובר בעבירה שנעברה באופן ספונטני בעת שהעורר יצא לבילוי והותקף. מכך ניתן ללמוד כי אין מדובר בחזרתיות ברורה ומכוונת על אותם דפוסים עברייניים שבהם נקט העורר בעבר.

15. אכן, בית המשפט אינו מחויב להורות על תסקיר מעצר במקום שבו הוא סבור א-פריונית כי לא ניתן לאיין את מסוכנותו של הנאשם (ראו למשל: בש"פ 4242/13 עלוש נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (7.7.2013)). על כך יש להוסיף, כי עברו הפלילי העשיר של העורר, כמו גם האישום הנוכחי, מעידים היטב על כך שהוא חוזר ונכשל בהפרת החוק, וכי נשקפת ממנו מסוכנות. אולם, איני סבורה כי מסוכנותו של העורר, על אף היותה משמעותית, היא מסוכנות הנמצאת ברמת החומרה הגבוהה, הפוסלת קטגורית כל אפשרות לבחינתה של חלופת מעצר (ראו והשוו: בש"פ 336/15 ניסנוב נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (25.1.2015)).

16. אין צריך לומר, כי נוכח מסוכנותו המשמעותית של העורר, בין היתר על רקע עברו המכביד, הרי שככל שתימצא חלופת מעצר היא תיבחן בזהירות המתבקשת על ידי בית המשפט.

17. אשר על כן, אני מורה על הכנת תסקיר מעצר בעניינו של העורר, אשר יוגש לבית המשפט המחוזי תוך 21 יום, לצורך המשך הדיון בעניינו של העורר. עד אז ישהה העורר במעצר.

18. סוף דבר: הערר מתקבל כאמור בפסקה 17 לעיל.

ניתנה היום, ט"ז באייר התשע"ה (5.5.2015).

ש ו פ ט ת